

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2020–2021**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE**

Testul 10

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL (60 pont)

A.

1. Explicit informații vizualizate a șzevegből. Helyes válasz: b. **5 pont**

2. Explicit informații vizualizate a șzevegből. Helyes válaszok:

- *Sokat tett azért, hogy nyomtatott formában olvashassa saját sorait, noha ő maga is tudta: jól és szépen ír, de művészi megvalósítása sokkal alacsonyabb szinten áll férje művészeténél.* → Boncza Berta (Csinszka)
- *Lelkére sötét árnyakat vetett a háború és sürgette a vég felé a betegség.* → Ady Endre
- *Már-már elutasítóan viselkedett vele szemben, s csak időnként vette le álarcát, hogy megmutassa, számára sem közömbös Csinszka.* → Babits Mihály
- *Húsz év alatt (1921 és 1941 között) mintegy 150 műve jelent meg a lapban, és kötetei közül hármat ugyancsak a Nyugat Kiadó adott ki.* → Tanner Ilona (Török Sophie) **4 pont**

3. Explicit informații vizualizate a șzevegből. Minden helyesen azonosított tulajdonság 1 pontot ér. Minden tévesen megjelölt válasz pontlevonással jár. Helyes jelölések:

- csendes
- kedves ✓
- humoros
- friss ✓
- okos
- barátságtalan
- csacsogó ✓
- hízelgő ✓
- idegesítő
- zsörtölődő ✓

5 pont

4. Egyenes következtetések levonása a șzevegből vett információk alapján. Minden helyes válasz 1 pontot ér. Minden kijelentéshez egyetlen jelölés tartozik. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válaszok:

Kijelentés	Igaz	Hamis
1. Török Sophie írói nevét Kazinczy Ferenc felesége ihlette.	X	
2. Márffy Ödön festőművész volt Csinszka második férje.	X	
3. A Nyugat szerkesztőségében a nők voltak többségben.		X

4. Török Sophie számára nehezebb volt az érvényesülés, mint a többi író számára.		X
5. Boncza Berta volt a Nyugat legtöbbet közölt nőírója.		X

5 pont

5. Konkrét információk visszakeresése a szövegből. Minden helyes társítás 1 pontot ér. Minden rovatba egyetlen betűjel kell, hogy kerüljön. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válasz:

1.	b.
2.	e.
3.	d.
4.	a.
5.	c.

5 pont

6. A köznapi szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, információk azonosítása a szöveg alapján. Lehetséges válasz: Mindkét nő egy-egy tehetséges, sikeres költő oldalán élt, ami elhozta számukra az ismertséget, valamint a bejárást olyan irodalmi berkekbe, ahová akkoriban csak kevés nő juthatott be. Emellett nehézségekkel járt elérniük, hogy önálló alkotóként tekintsenek rájuk, hiszen a köztudatban elsősorban költőfeleségekként és műzsákként éltek. Török Sophie volt a Nyugat legtöbbet közölt nőírója, amit mindenki annak tud be, hogy a szerkesztő Babits felesége volt. Csinszkanak mindössze egy elbeszélést sikerült publikálnia a folyóiratban, és ritkán hivatkoztak rá íróként, inkább a férje iránti ragaszkodását, érte hozott áldozatát méltányolták. Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 5 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont.

6 pont

B.

1. Tényállítások és hipotézisek/vélemények megkülönböztetése. Helyes válasz: b. **4 pont**

2. Az események szereplőire való utalások nyelvi eszközeinek azonosítása: deiktikus szerepű mutató névmás. Minden helyesen azonosított tagmondat/kifejezés/szó 2 pontot ér. Helyes válaszok:

Milyen kellemetlen szó ez: → ez = nőíró

Ez a körülmény nem hagyható figyelmen kívül, amikor leszögezzük, hogy Török Sophie a Nyugatnak magasan a legtöbbet közölt nőírója volt. → ez a körülmény = [Babits Mihály] a Nyugat folyóirat egyik legtekintélyesebb költője és szerkesztője volt.

Ennek ellenére még ő is megjegyezte a *Nők az irodalomban* című 1932-ben megjelent írásában: a nőknek jobb és feltűnőbb művekkel kell előállniuk, hogy érvényesülni tudjanak. → ennek ellenére = *Török Sophie a Nyugatnak magasan a legtöbbet közölt nőírója volt / húsz év alatt (1921 és 1941 között) mintegy 150 műve jelent meg a lapban, és kötetei közül hármát ugyancsak a Nyugat Kiadó adott ki.*

6 pont

3. Az elemkészlét változása és változatai: új szavak és jelentések; belső szóalkotás: szóösszetétel. Jelzős szerkezet és összetétel jelentéskülönbségének szemléltetése mondataalkotással. Minden helyes mondat 1 pontot ér.

Lehetséges válaszok:

Csak többszöri javítás után tárom a műveimet a nagyközönség elé.

A koncertet a sportcsarnokban tartották, mivel nagy közönségre számítottak.

Az író névét egyre többen ismerik.

Az egyik asztalnál egy telefonáló férfi ült, a másikonál egy író nő.

4 pont

4. Szövegben ki nem fejtett tartalmak: háttérmondatok. Ki nem fejtett jelentés azonosítása. Helyes válasz: b. **5 pont**

5. Jelentés és kontextus. Jelentéstani kapcsolatok: poliszémia. Minden helyes mondat 1 pontot ér. Lehetséges válaszok:

Az épület homlokzatán látható a nemzeti színű lobogó.

A táncnál az is problémát okozott, hogy egy lány páratlanul maradt.
A turista nem aggódott a párizsi út miatt, mivel kiválóan uralta a francia nyelvet.
Az ajtón belépő férfit mindenki lelkesen üdvözölte.

Nem érem el a dobozt, túl magasan van.

5 pont

6. Összetett mondat. Mellérendelés és mellérendelő mondat: kapcsolatos mellérendelés, kronológia; ellentétes mellérendelés; választó mellérendelés; következtető és magyarázó mellérendelés, ok és okozat. Kötőszók. Minden helyes folytatás 2 pontot ér.

Lehetséges válaszok:

Török Sophie-nak húsz év alatt mintegy 150 műve jelent meg a lapban, továbbá kötetek közül hármat ugyancsak a Nyugat Kiadó adott ki.

Török Sophie-nak húsz év alatt mintegy 150 műve jelent meg a lapban, míg más asszonyokat hosszú levélváltásokat követően fogadtak a férfiak uralta szerkesztőségben.

Török Sophie-nak húsz év alatt mintegy 150 műve jelent meg a lapban, ugyanis férje, Babits Mihály a folyóirat egyik legtekintélyesebb költője és szerkesztője volt.

6 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből. A szövegben lévő tartalmi kapcsolatok, összefüggések felismerése, gondolatok értelmezése és összefoglalása, szereplők közötti viszony azonosítása. Lehetséges válasz: A szereplők Veronka és a költőcske. Veronka egy icipicit hiú kislány, és azt szeretné, ha a világ összes költője hozzá írna verseket. A költőcske egészen kicsi, és az a bánata, hogy nincs ihlete. Ők ketten úgy találkoznak, hogy a kis költő Veronka lakásában sóhajtozik, majd Veronka homlokon csókolja, és ettől kezdve ő lesz a múzsája. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont.

5 pont

2. Rövid válasz megfogalmazása, egyenes következtetések levonása a szövegből vett információk alapján. Adatok és gondolatok értelmezése és összefoglalása. Lehetséges válasz: Az idézett részlet azért kelt humoros hatást, mert szó szerint értelmezi a *megütötte a fülét* kifejezést, és úgy beszél róla, mintha a sóhajtasok valóban sérüléseket okoztak volna Veronka fülének. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont.

5 pont

3. A szövegben lévő logikai és tartalmi kapcsolatok, összefüggések felismerése, gondolatok értelmezése és összefoglalása. Lehetséges válasz: Veronka örül, hogy verseket írnak róla, de főként a költőcske boldogsága az, ami őt is boldoggá teszi, nem a versek. A költőcske versei ugyanis nem éppen olyanok, amilyeneket Veronka álmodott magának, amikor elképzelte, hogy valaki múzsája lesz egyszer. Ezért titokban továbbra is dédelgeti ezt az álmát, hogy igazi, nagy költőkkel találkozik, és őket ihleti majd igazi, nagy versek megírására. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont.

5 pont

4.

- Témához való igazodás:
  - Az események részletező, kifejtett bemutatása (a szöveg eseményeinek pontos felidézése) – 3 pont, az események részben pontos felidézése – 2 pont, kísérlet az események felidézésére – 1 pont.
  - A szereplő nézőpontjának érvényesítése – 2 pont.
- A napló sajátosságainak minél pontosabb követése (események szubjektív elbeszélése, egyes szám első személyű elbeszélés, élményszerűség, személyes érzelmek, gondolatok felidézése stb.) – 5 pont; a napló sajátosságainak részleges betartása – 3 pont.

- Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0-1 hibatípus – 5 pont, 2-3 hibatípus – 3 pont, 4-5 hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont **15 pont**
A javítókulcs nem tartalmazza az összes lehetséges helyes választ. Bármilyen, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér.